

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสำรวจพื้นที่วัฒนธรรมดนตรีในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการทำวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสำรวจแหล่งวัฒนธรรมดนตรีที่ปรากฏอยู่บนพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1

การสำรวจพื้นที่ทางวัฒนธรรมดนตรี ในแต่ละอำเภอของจังหวัดนครสวรรค์

- 1) ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมดนตรี
- 2) กำหนดกรอบคิดในการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างและพื้นที่ศึกษา
- 3) จัดสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
- 4) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนางานวิจัยต่อไป
- 5) นำผลวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงที่ 1 มาจัดทำแผนที่ทางวัฒนธรรมดนตรีในแต่ละพื้นที่

ช่วงที่ 2

กำหนดพื้นที่ทางวัฒนธรรม และจัดหมวดหมู่วัฒนธรรม ตลอดจนจัดทำแผนที่ทางวัฒนธรรม

- 1) นำข้อมูลการสำรวจทางวัฒนธรรมมากำหนดพื้นที่ และจัดหมวดหมู่ในแต่ละประเภทวัฒนธรรม
- 2) ดำเนินการจัดทำแผนที่ทางวัฒนธรรมในแต่ละอำเภอของจังหวัดนครสวรรค์
- 3) นำข้อมูลการสำรวจข้อมูลทางวัฒนธรรมและแผนที่วัฒนธรรมดนตรีจังหวัดนครสวรรค์ให้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ

4) ปรับปรุงแผนที่ทางวัฒนธรรมคนตรีตามผู้เชี่ยวชาญ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยเน้นการศึกษาวัฒนธรรมคนตรีในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ไปในกลุ่มของวัฒนธรรมคนตรีแต่ละกลุ่มและลงไปถึงตัวศิลปินที่สร้างสรรค์วัฒนธรรมคนตรีนั่น ๆ ในแต่ละอำเภอ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้ใช้แบบสำรวจข้อมูลเชิงกายภาพ แบบสำรวจข้อมูลพื้นที่วัฒนธรรมคนตรี และแบบสำรวจข้อมูลประวัติของศิลปินที่เกี่ยวข้อง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาลำดับพื้นที่ทางวัฒนธรรมคนตรีจากแหล่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งหมายรวมถึงการศึกษาริบททางสังคม ทั้งนี้การวิจัยนี้จึงให้ความสำคัญต่อการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research methodology) ซึ่งหมายถึงการศึกษากว้าง (holistic) ซึ่งการวิจัยเน้นข้อมูล 2 ส่วน คือ 1) การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร เช่น เอกสารชั้นต้น ชั้นรอง เป็นต้น และ 2) การสัมภาษณ์บุคคล อาทิ ศิลปินพื้นบ้าน บุคคลท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญคนตรี และนักวิชาการคนตรี เป็นต้น

จากวิธีการดำเนินการวิจัยดังกล่าวจะทำให้เกิดข้อมูลรอบด้านเพื่อให้เข้าใจบริบททางสังคมในทุกด้านของจังหวัดนครสวรรค์ สังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น คติชน ตลอดจนวิถีสามัญชน เป็นต้น งานดังกล่าวสามารถอธิบายถึงแผนที่ทางวัฒนธรรมคนตรีนั่น และพื้นฐานความสัมพันธ์ของกลุ่มชนกับกระบวนการเปลี่ยนผ่านสังคม เป็นต้น

3.4.1 เอกสารชั้นต้นและชั้นรอง

3.4.1.1 เอกสารทางราชการ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร วรรณกรรม

3.4.1.2 วิทยานิพนธ์ และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4.1.3 หนังสือเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความคิดในมิติต่าง ๆ

3.4.2 ข้อมูลจากบุคคล

3.4.2.1 สัมภาษณ์บุคคลทางวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.4.2.2 สัมภาษณ์ศิลปินท้องถิ่น

3.4.2.3 สัมภาษณ์แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรมคนตรี

3.4.2.4 สัมภาษณ์บุคคลร่วมชุมชน

3.4.3 การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวม 2 ลักษณะ คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเก็บข้อมูลภาคสนามจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้เน้นการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปแบบการนำเสนอผลการศึกษการจัดหมวดหมู่ประเภทความแตกต่างทางวัฒนธรรมคนตรีจากฐานข้อมูลหลัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
Nakhon Sawan Rajabhat University